

Stavovi studenata sestrinstva o ulozi engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti

---

Neuhold, Dinko

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Bjelovar University of Applied Sciences / Veleučilište u Bjelovaru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:144:327067>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-28**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of Bjelovar University of Applied Sciences](#)

VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVO

**STAVOVI STUDENATA SESTRINSTVA O ULOZI
ENGLSKOGA KAO JEZIKA STRUKE U DONOŠENJU
ODLUKE O SUDJELOVANJU U PROGRAMIMA
MEĐUNARODNE MOBILNOSTI**

Završni rad br. 76/SES/2017

Dinko Neuhold

Bjelovar, ožujak 2018.

Veleučilište u Bjelovaru

Trg E. Kvaternika 4, Bjelovar

1. DEFINIRANJE TEME ZAVRŠNOG RADA I POVJERENSTVA

Kandidat: **Neuhold Dinko**

Datum: 18.12.2017.

Matični broj: 000967

JMBAG: 0314009534

Kolegij: **STRANI JEZIK - ENGLESKI 2**

Naslov rada (tema): **Stavovi studenata sestrinstva o ulozi engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti**

Područje: **Biomedicina i zdravstvo** Polje: **Kliničke medicinske znanosti**

Grana: **Sestrinstvo**

Mentor: **Ivana Jurković, mag.educ.philol.angl.et germ.** zvanje: **predavač**

Članovi Povjerenstva za ocjenjivanje i obranu završnog rada:

1. **mr.sc. Tatjana Badrov, predsjednik**
2. **Ivana Jurković, mag.educ.philol.angl.et germ., mentor**
3. **Marina Friščić, dipl.med.techn., član**

2. ZADATAK ZAVRŠNOG RADA BROJ: 76/SES/2017

U radu je potrebno:

- opisati programe međunarodne mobilnosti koji se provode na studiju sestrinstva pri Veleučilištu u Bjelovaru;
- provesti istraživanje među studentima 1. i 3. godine studija Sestrinstva VUB-a u svrhu identificiranja uloge komunikacijskih kompetencija na engleskome kao jeziku struke pri donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti, odnosno utvrditi u kojoj mjeri komunikacijske kompetencije na engleskome jeziku predstavljaju ograničenje za sudjelovanje u mobilnosti te, ako postoje, predložiti potencijalna rješenja;
- usporediti rezultate s prijašnjim istraživanjima slične tematike.

Zadatak uručen: 18.12.2017.

Mentor: **Ivana Jurković, mag.educ.philol.angl.et germ.**

Sadržaj

1. UVOD	1
2. CILJ RADA.....	4
3. ISPITANICI I METODE	5
4. REZULTATI.....	7
5. RASPRAVA.....	24
6. ZAKLJUČAK	25
7. LITERATURA.....	26
8. SAŽETAK.....	27
9. SUMMARY	28
10. PRILOZI.....	29

1. UVOD

Komunikacija se u medicini smatra temeljnom i najčešće primjenjivanom kliničkom vještinom na putu do uspješne dijagnoze i liječenja te uspostave odnosa sa bolesnikom (1). Jedna od komunikacijskih kompetencija studenata Sestrinstva odnosi se na komunikaciju na stranome jeziku; poglavito na engleskome jeziku koji se u današnje vrijeme koristi kao *lingua franca* (2).

Europski parlament 2006. godine usvojio je Preporuku o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje čiji je cilj razvoj kvalitetnog obrazovanja usmjerenog budućnosti, oblikovanog prema potrebama europskoga društva. Jedna od ključnih kompetencija je i komunikacija na stranim jezicima koja uključuje glavne dimenzije vještina komuniciranja: temelji se na sposobnosti razumijevanja, izražavanja i tumačenja pojmova, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja u usmenom i pisanom obliku (slušanje, govorenje, čitanje i pisanje) u različitim društvenim i kulturnim kontekstima (obrazovanje i osposobljavanje, rad, dom i slobodno vrijeme) prema vlastitim željama ili potrebama (Recommendation 2006/962/EC) (3).

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske u 2016. godini iz Hrvatske je iselilo 34.815 stanovnika, od toga 28.079 u države Europske unije. Utjecaj globalizacije, internacionalizacije i povišene razine mobilnosti građanstva na tržištu rada zahtjevaju usvajanje dodatnih komunikacijskih vještina, posebice onih na stranim jezicima među kojima prednjači engleski jezik (4).

Kako bi poticala mobilnost i međunarodnu suradnju na području Europske unije i šire, Europska je komisija uspostavila niz programa čiji je cilj usmjeren prema internacionalizaciji. Za korisnike iz područja visokoga obrazovanja trenutno je od posebnog značaja program Erasmus+ koji je, između ostaloga, usmjeren na jačanje internacionalizacije visokoga obrazovanja. Najvažnije promjene koje je donio Erasmus+ odnose se na jaču povezanost politika Europske unije s programima dodjeljivanja financijske potpore, pojednostavljivanje strukture i provedbe, naglasak na kvalitetu projekta, jaču diseminaciju i bolju iskorištenost rezultata projekata, bolju povezanost s potrebama tržišta rada i dodanu vrijednost. U programu Erasmus+ mogu sudjelovati studenti, nastavno te nenastavno osoblje visokih učilišta. Studenti imaju priliku obrazovati se u inozemstvu kroz studij ili putem stručne prakse u poduzećima ili znanstvenim ustanovama. Osoblje visokih učilišta mogu sudjelovati u aktivnostima profesionalnog razvoja, osposobljavanja ili poučavanja te pohađanje radionica koje održavaju poduzeća. (5) Veleučilište

u Bjelovaru nositelj je Erasmus+ sveučilišne povelje od 2014. godine te od tada aktivno sudjeluje u aktivnostima koje je moguće provoditi kroz program Erasmus+.

Uz mobilnosti putem programa Erasmus+, studentima stručnog studija Sestrinstvo omogućeno je sudjelovanje u kraćim, jednotjednim mobilnostima kroz suradnju Odjela sestrinstva Veleučilišta u Bjelovaru s partnerskim ustanovama u okviru članstva ustanove u međunarodnom udruženju studija sestrinstva ENNE (*European Network of Nursing Educations*). Njen glavni cilj je podrška inovacijama usredotočenima na kvalitetu obrazovanja u sestrinstvu te širenje horizonta studentima sestrinstva u pogledu europskog radnog prostora. Dijeljenje iskustva i stvaranje zajedničkih projekata između institucija ključne su strategije udruženja ENNE. Na institucionalnoj razini, ENNE se fokusira na razvoj i implementaciju inovativnih strategija učenja kao što su učenje temeljeno na rješavanju problema, e-učenje, kombinirano učenje i zajednička istraživanja te organizaciju godišnjeg susreta koordinatora i intenzivni program razmjene studenata sestrinstva. Na individualnoj razini promiče razmjenu studenata i predavača među svojim članovima u svrhu razmjene starih i stvaranja novih iskustava u specijaliziranim temama. Veleučilište u Bjelovaru član je udruženja ENNE od 2013. godine te od tada studenti i nastavnici Odjela sestrinstva aktivno sudjeluju u svim aktivnostima koje udruženje ENNE organizira.

Privremeni studijski boravak u nekoj drugoj europskoj državi ostao je izuzetno i profesionalno visoko nagrađivano iskustvo za studente iz zemalja središnje i istočne Europe (6). Erasmus program unaprjeđuje zapošljivost studenata omogućujući im da sudjeluju u međunarodnim projektima bez potrebe za produljenjem studija (7).

Često postavljano pitanje u akademskim krugovima je treba li učiti strane jezike na višim razinama obrazovanja budući da se strani jezici uče u osnovnim i srednjim školama te bi studenti već trebali vladati temeljnim vještinama stranih jezika i samostalno nastaviti razvijati te vještine. Međutim, postoje i mišljenja kako bi se strani jezik na fakultetima trebao učiti u još širem opsegu. Studijski boravak u drugoj zemlji kombinira većinu, ako ne i sve, prednosti provođenja cijelog studija u matičnoj instituciji i diplomiranja u inozemstvu. Studenti uključeni u program mobilnosti proživljavaju i uče o drugoj kulturi i društvu, često poboljšaju svoje komunikacijske vještine i znanje stranog jezika, upoznaju akademsku klimu druge zemlje, steknu saznanja koja možda ne bi mogli steći u svojoj matičnoj instituciji te su kvalificiraniji za ostvarenje karijere u inozemstvu. Unatoč sudjelovanju u programima mobilnosti, studenti veći dio studiranja

obavljaju u svojoj matičnoj instituciji na materinjem jeziku te ostvaruju bolje prilike na domaćem tržištu rada. Stoga je zapošljavanje u domovini uobičajeni izbor preko 95 % studenata koji su sudjelovali u programima mobilnosti (8).

Pri učenju stranoga jezika jedan od glavnih faktora uspjeha je stav prema učenju dotičnoga jezika. Ellis (9) razjašnjava da je stav skup uvjerenja o faktorima kulture ciljanog jezika, vlastite kulture, predavačima i zadatcima koje su dobili. Jezični stavovi su stavovi koje govornici jednog jezika imaju prema drugim jezicima i prema vlastitom jeziku. Gardner i Lambert (10) istražili su razne stavove prema jezicima, koje je Stern (11) klasificirao u tri skupine:

- stavovi prema zajednicama i ljudima koji govore ciljani jezik,
- stavovi prema učenju istog,
- stavovi prema jezicima i učenju jezika općenito.

Određene karakteristike osobnosti i opći interes za stranim jezicima studenata mogu utjecati na pozitivne ili negativne načine. Također je važno kako se osjećaju u vezi učenja tog jezika u specifičnom okruženju i pod vodstvom određenog predavača.

Ovaj je rad izrađen s ciljem utvrđivanja stavova studenata stručnog preddiplomskog studija Sestrinstvo Veleučilišta u Bjelovaru o utjecaju poznavanja engleskoga jezika kao jezika struke na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti. Svrha je rada utvrditi predstavlja li razina poznavanja engleskoga jezika studenata prije odlaska na mobilnost motivacijski ili inhibicijski faktor pri donošenju odluke o odlasku na međunarodnu mobilnost te ponuditi potencijalna rješenja za smanjene jezične nesigurnosti studenata te za jačanje motivacije za sudjelovanje u programima mobilnosti.

Drugo poglavlje obuhvaća opis ciljeva rada, dok su u trećem poglavlju opisane istraživačke metode i ispitanici. U četvrtom poglavlju predstavljeni su rezultati predmetnoga istraživanja, a peto poglavlje sadrži raspravu o rezultatima i usporedbu rezultata istraživanja s prethodnim istraživanjima. Šesto poglavlje sadrži zaključke na temelju rezultata istraživanja, dok završna poglavlja rada sadrže popis literature, sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku te priloge.

2. CILJ RADA

Opći je cilj ovoga rada utvrditi utječe li poznavanje engleskoga jezika kao jezika struke na odluku studenata Sestrinstva o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti.

U svrhu dobivanja detaljnijeg uvida u problematiku, opći je cilj rada segmentiran na tri konkretna cilja. Prvi je cilj usmjeren na provođenje istraživanja među studentskom populacijom preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo Veleučilišta u Bjelovaru te analizu rezultata spomenutog istraživanja. Drugi je cilj usmjeren na usporedbu stavova studenata prve i studenata završne, treće godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo Veleučilišta u Bjelovaru kako bi se utvrdilo mijenjaju li se stavovi studenata o utjecaju poznavanja engleskoga jezika kao jezika struke na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti s obzirom na približavanje završetka studija. Treći je cilj ovoga rada opisati značaj sudjelovanja u programima međunarodne mobilnosti te predložiti potencijalna rješenja za unaprjeđenje stope međunarodne mobilnosti među studentima Sestrinstva koji nisu skloni prijaviti se za sudjelovanje u programima mobilnosti zbog nesigurnosti u svoje komunikacijske kompetencije na engleskome jeziku kao jeziku struke.

3. ISPITANICI I METODE

U svrhu istraživanja izrađen je anketni upitnik koji se sastoji od dva dijela. Prvi dio upitnika sadrži opće informacije o ispitanicima (spol ispitanika, godina studija te vrijeme provedeno u nekom obliku međunarodne mobilnosti). Drugi dio upitnika obuhvaća deset izjava usmjerenih na utvrđivanje stavova ispitanika o utjecaju poznavanja engleskoga jezika kao jezika struke na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti, te uključuje Likertovu skalu od 1 do 5. Ispitanici su svoj stav o svakoj od spomenutih deset izjava iskazali zacrnjivanjem kružića uz jedan od brojeva od jedan (1) do pet (5), pri čemu su brojevi imali sljedeće značenje:

- 1 – uopće se ne slažem
- 2 – uglavnom se ne slažem
- 3 – niti se slažem niti se ne slažem
- 4 – uglavnom se slažem
- 5 – potpuno se slažem

Istraživanje je odobrilo Etičko povjerenstvo Veleučilišta u Bjelovaru (Prilog 1. Mišljenje od 21.11.2017., KLASA: 602-01/17-01/004, UR. BROJ: 2103-67-01-17-07), a provedeno je tijekom prosinca 2017. i siječnja 2018. na Veleučilištu u Bjelovaru među populacijom studenata prve i treće godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo. Uzorak je izabran slučajnim odabirom, a u istraživanju su sudjelovali studenti koji su bili nazočni na predavanjima iz predmeta koji su se održavali u periodu trajanja istraživanja. Prije implementacije anketnog upitnika ispitanici su dobili informacije o cilju istraživanja te su upućeni u to da se radi o anonimnom upitniku i da imaju pravo odbiti sudjelovanje u istraživanju.

Anketni upitnik ispunilo je ukupno 115 ispitanika. Budući da je deset anketnih upitnika bilo nepravilno ili nepotpuno ispunjeno, izbačeni su iz daljnje analize te uzorak u konačnici obuhvaća 105 ispitanika. Većinu uzorka čine ispitanice (82 %), što je bilo i očekivano budući da se za studij Sestrinstva tradicionalno češće odlučuju osobe ženskoga spola, dok je distribucija uzorka prema godini studija podjednaka, pri čemu nešto veći udio (56 %) čine studenti 3. godine. Niti jedan ispitanik nije prije sudjelovanja u istraživanju sudjelovao u nekom od oblika međunarodne mobilnosti. Opći podatci o ispitanicima prikazani su u Tablici 1.

Tablica 1. Podatci o ispitanicima

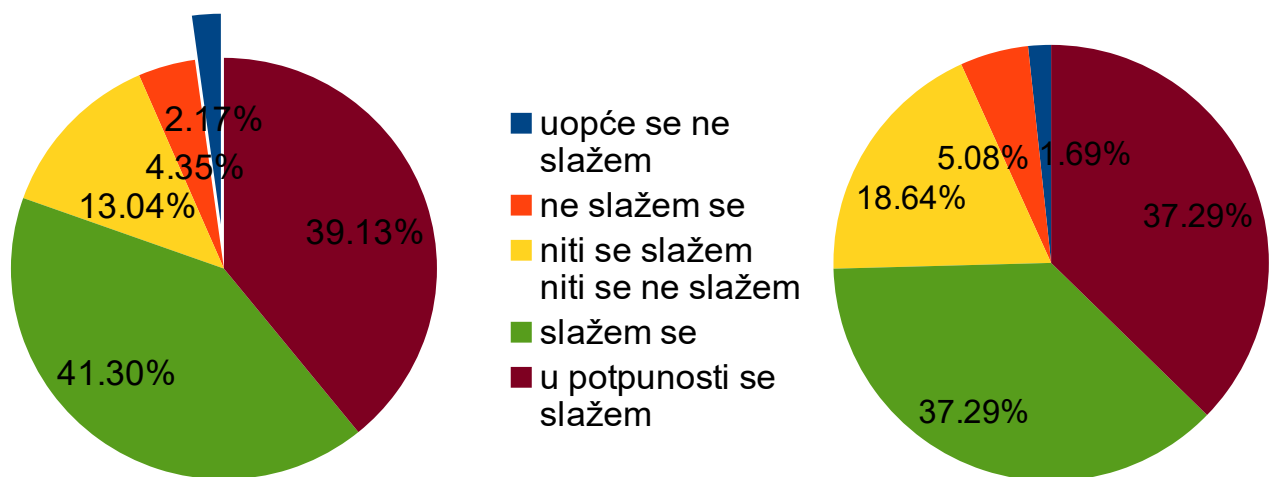
Spol	N	Postotak	Godina	N	Postotak
Ž	86	82%	1.	46	44%
M	19	18%	3.	59	56%

Istraživanje je obuhvatilo studente početne, prve godine te studente završne, treće godine studija Sestrinstva kako bi se utvrdilo postoje li razlike u stavovima studenata o dotičnoj problematici s obzirom na znanja i iskustva stečena tijekom studija te duljinu perioda do završetka studija.

U sljedećem poglavlju (4. Rezultati) prikazana je analiza rezultata istraživanja korištenjem deskriptivne statistike. Rezultati su prikazani deskriptivno te u obliku dijagrama, a za svako pitanje prikazana su po dva dijagrama. Dijagram na lijevoj strani odnosi se na stavove studenata prve godine, a dijagram na desnoj strani na stavove studenata treće godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo Veleučilišta u Bjelovaru. Za svako pitanje proveden je t-test uz signifikantnost testa od 5 % kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika u stavovima između studenata prve i studenata treće godine studija.

4. REZULTATI

Prva tvrdnja u upitniku glasila je: „*Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva u bilo kojoj odredišnoj zemlji potrebno je izvrsno poznavanje engleskoga jezika.*“ Budući da je, bez obzira na godinu studija, većina ispitanika izrazila kako se slaže ili se u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom, za zaključiti je da su studenti svjesni uloge koju engleski jezik ima u suvremenom svijetu te da je u svojstvu te uloge kao *lingua franca* važan za sporazumijevanje diljem svijeta, a ne samo u zemljama gdje je prisutan kao službeni jezik. Ovi rezultati u skladu su s činjenicom da studenti Veleučilišta u Bjelovaru većinom kao jezik mobilnosti biraju upravo engleski jezik, a ne službeni jezik odredišne zemlje mobilnosti. Statistička distribucija stavova studenata o prvoj tvrdnji u anketnom upitniku prikazana je na dijagramima na Slici 1.

Slika 1. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva u bilo kojoj odredišnoj zemlji potrebno je izvrsno poznavanje engleskoga jezika.*“

Iz dijagrama je vidljivo da su stavovi studenata približno jednako raspodijeljeni, a to je potvrđeno i t-testom koji je pokazao da ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva pri signifikantnosti testa od 5 %.

Nul hipoteza 1 glasila je: Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o važnosti izvrsnog poznavanja engleskoga jezika za

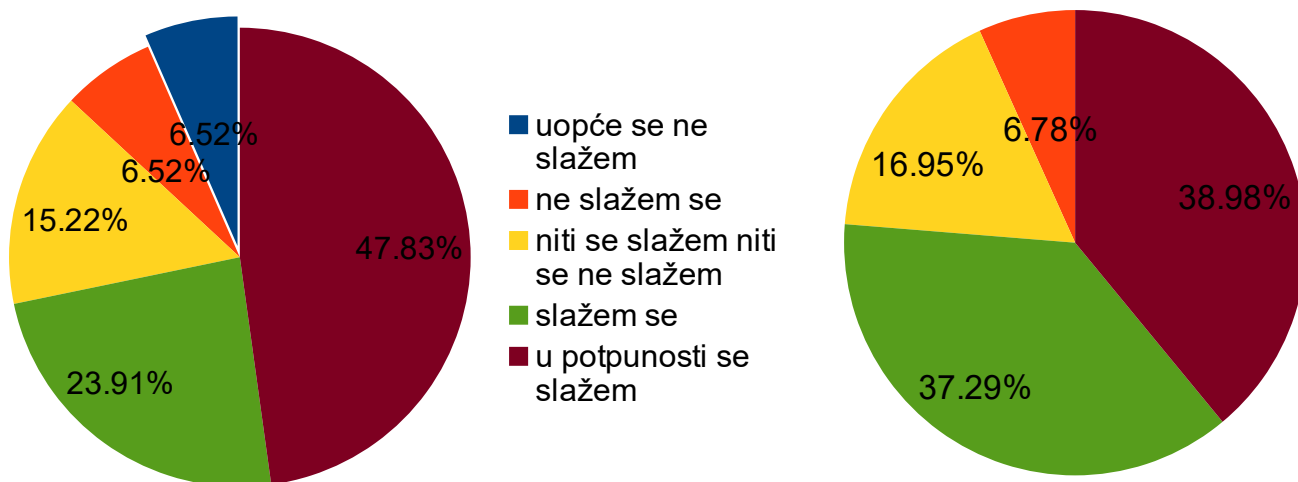
sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva. Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 2.

Tablica 2. Nul hipoteza 1 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	4,11	4,03
Standardna devijacija	0,9	0,93
Razlika		0,08
t		0,39724
p		.346006

Druga tvrdnja u anketnom upitniku postavljena je na sljedeći način: „*Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva važno je poznavanje stručne terminologije na engleskom jeziku.*“ Cilj ispitivanja stavova studenata o ovoj tvrdnji usmjeren je na utvrđivanje percepcije studenata o važnosti učenja stručne terminologije na engleskom jeziku kao jeziku struke s aspekta osposobljenosti studenata za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. S ovom se tvrdnjom većina ispitanika složila. Neutralan stav izrazio je manji broj ispitanika, dok je vrlo mali broj ispitanika iskazao da se s tvrdnjom ne slaže ili da se s istom uopće ne slaže. Među studentima treće godine studija niti jedan ispitanik nije izrazio krajnje negativan stav („uopće se ne slažem“), dok je među studentima prve godine svega 6,52 % ispitanika izrazilo da se s tvrdnjom uopće ne slaže. Za zaključiti je da su studenti Sestrinstva bez obzira na godinu studija svjesni važnosti poznavanja stručne medicinske terminologije na engleskome jeziku, a poznavanje stručne terminologije visoko vtjednuju kao faktor pri donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti. Može se zaključiti da će se studenti spremnije odlučiti na sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti ako su sigurni u svoje poznavanje stručne medicinske terminologije na engleskome jeziku te da,

sukladno navedenome, u okviru nastave engleskoga jezika kao jezika struke unutar kurikuluma studija Sestrinstva naglasak treba biti poticanju studenata da aktivno usvajaju i koriste stručnu medicinsku terminologiju. Prikaz stavova studenata nalazi se na Slici 2.

Slika 2. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva važno je poznavanje stručne terminologije na engleskom jeziku.“

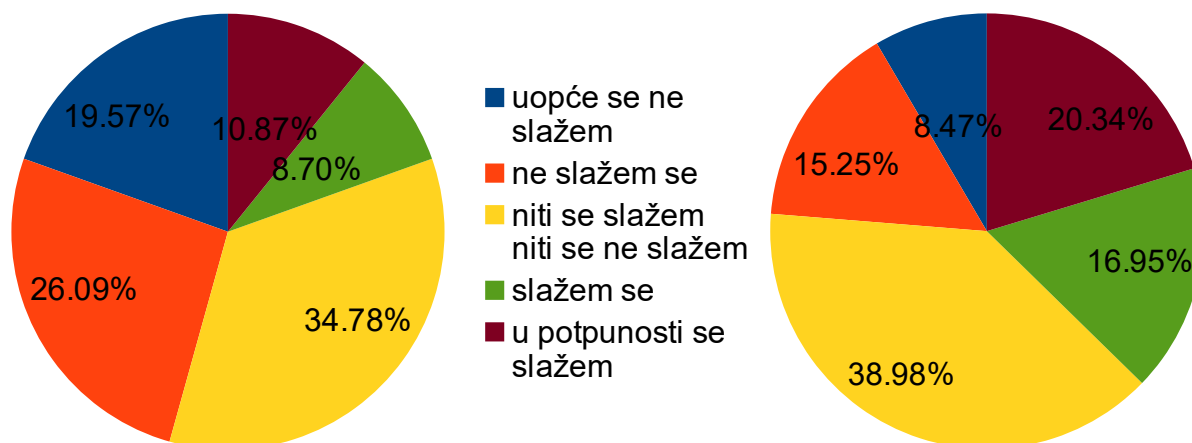
Iz dijagrama je vidljivo da su stavovi studenata podjednaki bez obzira na studijsku godinu, a studenti visokom srednjom ocjenom (4,0 među studentima prve i 4,08 među studentima treće godine) vrednuju značaj stručne terminologije na engleskom jeziku za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti, što je pokazao i t-test koji je proveden uz signifikantnost testa od 5 %. Postavljena je nul hipoteza 2: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o važnosti poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva.“

Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 3. Budući da je nul hipoteza potvrđena uz signifikantnost testa od 5 %, za zaključiti je da stav studenata ne ovisi o godini studija, odnosno da su studenti već na prvoj godini studija svjesni važnosti usvajanja stručne medicinske terminologije na engleskom jeziku u svrhu vlastite osposobljenosti za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti te da jednako pozitivan stav zadržavaju do kraja studija.

Tablica 3. Nul hipoteza 2 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	4,0	4,08
Standardna devijacija	1,51	0,84
Razlika		-0,08
t		-0,40499
p		.343163

Treća tvrdnja glasila je: „*Studenti koji nedovoljno poznaju engleski jezik ne bi se trebali prijavljivati za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.*“ Kod ove tvrdnje ispitanici su bili podijeljenog mišljenja. Stavovi studenata prikazani su na Slici 3.

Slika 3. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Studenti koji nedovoljno poznaju engleski jezik ne bi se trebali prijavljivati za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.*“

Iz rezultata je vidljivo da su studenti prve godine studija iskazali negativniji stav prema tvrdnji jer je 45,66 % ispitanika s prve godine iskazalo da se s tvrdnjom uopće ne slaže, odnosno da se s njom ne slaže, dok je negativan stav prema tvrdnji iskazalo samo 23,72 % ispitanika s treće godine. Proporcionalno tome, bilo je više ispitanika s treće godine koji ovu tvrdnju podržavaju nego što je to slučaj s ispitanicima s prve godine studija. Moguće je da se razlika može pripisati većoj izloženosti studenata treće godine informacijama Erasmus studenata koji su se vratili s mobilnosti te su se izjasnili da je poznavanje engleskoga jezika važno za sudjelovanje na mobilnosti. Međutim, ohrabrujuće je da većina ispitanika i na prvoj i na drugoj godini dijeli neutralan stav, odnosno da je nešto više od trećine ispitanika svjesno da razina poznavanja engleskoga jezika ne bi smjela imati negativan utjecaj na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti. Naime, jedan od glavnih ciljeva uspostave programa međunarodne mobilnosti upravo je usmjeren na jačanje jezičnih kompetencija odlaznih studenata te se u pravilu svi Erasmus studenti s mobilnosti vrata s višom razinom komunikacijskih kompetencija na engleskome jeziku. Sukladno tome, jačanje komunikacijskih kompetencija na engleskome jeziku trebalo bi predstavljati poticaj, a ne prepreku ostvarenju međunarodne mobilnosti studenata. S obzirom na rezultate istraživanja, za zaključiti je da je većina studenata svjesna te činjenice te da je izrazila takav stav odgovorivši da se s dotičnom tvrdnjom uopće ne slažu, da se ne slažu, odnosno da se niti slažu niti ne slažu.

Prosječnom ocjenom 2,65 svoj su stav o navedenoj tvrdnji izrazili studenti prve godine, dok je stav studenata treće godine izražen prosječnom ocjenom 3,25.

S obzirom na podijeljene stavove studenata prve i treće godine studija Sestrinstva, proveden je t-test kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između stavova studenata prve i studenata treće godine studija Sestrinstva. Postavljena je nul hipoteza 3: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o negativnom utjecaju nedovoljnog poznavanja engleskoga jezika na donošenju odluke o prijavi za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.“ Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 4. Budući da je t-test pokazao da t vrijednost iznosi -2.53965, a p iznosi .006295, za zaključiti je da je rezultat signifikantan pri $p < .05$, odnosno da postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva vezano za postavljenu nul hipotezu, pri čemu su studenti prve godine studija izrazili negativniji stav o tvrdnji da se studenti s nedovoljnim poznavanjem engleskoga jezika ne bi trebali prijavljivati za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.

Tablica 4. Nul hipoteza 3 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	2,65	3,25
Standardna devijacija	1,48	1,43
Razlika		-0,6
t		-2.53965
p		.006295

Četvrta tvrdnja u anketnome upitniku glasila je: „*Sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti rezultira poboljšanjem jezičnih kompetencija na engleskom jeziku.*“ Iz rezultata je vidljivo da se, bez obzira na studijsku godinu, natpolovična većina ispitanika u potpunosti slaže s tvrdnjom, odnosno da je većina studenata svjesna da sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti ima pozitivne učinke na jezične kompetencije studenata na engleskome jeziku.

Stavovi studenata o dotičnoj tvrdnji prikazani su na Slici 4.

Slika 4. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti rezultira poboljšanjem jezičnih kompetencija na engleskom jeziku.*“

Prosječna ocjena kojom su studenti procijenili svoje slaganje s navedenom tvrdnjom visoka je u obje skupine ispitanika (4,3 među studentima prve godine, odnosno 4,41 među studentima treće godine). Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između stavova studenata prve i studenata treće godine studija Sestrinstva vezano za tvrdnju da sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti pozitivno djeluje na jezične kompetencije sudionika na engleskome jeziku, proveden je t-test. Postavljena je nul hipoteza 4: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o važnosti sudjelovanja u programima međunarodne mobilnosti za poboljšanje jezičnih kompetencija na engleskome jeziku.“ Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 5, a pokazuju da ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine o ovoj tvrdnji. Sukladno navedenome, za zaključiti je da su studenti studija Sestrinstva, bez obzira na studijsku godinu, svjesni dobrobiti sudjelovanja u programima međunarodne mobilnosti po vlastite komunikacijske kompetencije na engleskome jeziku te da razvijanje dotičnih kompetencija može poslužiti kao dodatni motivacijski faktor za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.

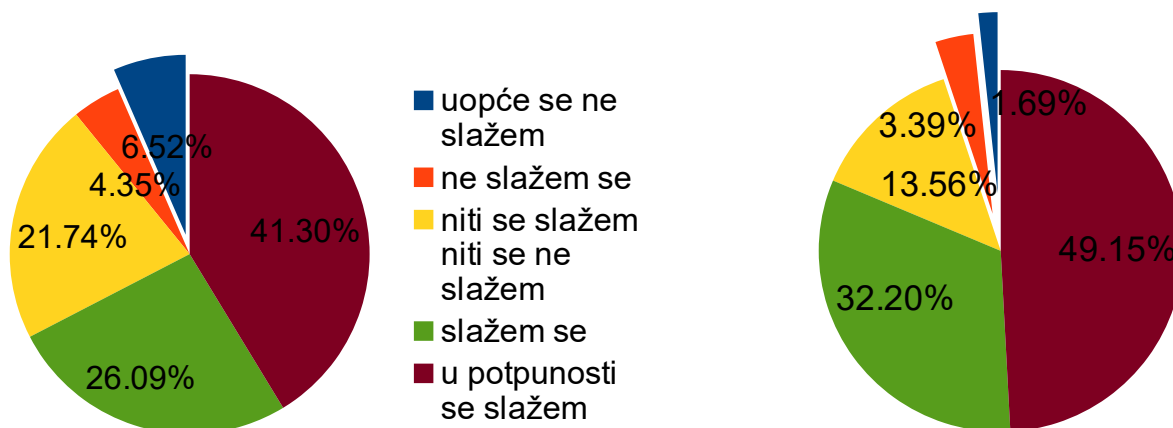
Tablica 5. Nul hipoteza 4 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	4,3	4,41
Standardna devijacija	1,06	0,73
Razlika		0,11
t		-0.55719
p		.289305

Peta tvrdnja u anketnome upitniku glasila je: „*Nastava iz engleskog jezika na studiju sestrinstva važna je za pripremu studenata za programe međunarodne mobilnosti.*“ Cilj ispitivanja stavova studenata o ovoj tvrdnji bio je utvrditi u kolikoj mjeri studenti percipiraju nastavu engleskoga jezika kao jezika struke u okviru kurikuluma Sestrinstva na Veleučilištu u Bjelovaru kao važan segment pripreme za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti. U trenutku

provođenja istraživanja svi ispitanici već su odslušali nastavu iz predmeta Engleski jezik 1, stoga je ovo pitanje primjereno bilo postaviti i studentima prve i studentima treće godine studija.

Stavovi studenata prikazani su na Slici 4.

Slika 5. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstva o tvrdnji „Nastava iz engleskog jezika na studiju sestrinstva važna je za pripremu studenata za programe međunarodne mobilnosti.“

Ukupno 67,39 % ispitanih studenata prve godine te 81,35 % ispitanih studenata treće godine izrazilo je slaganje s navedenom tvrdnjom. Ispitani studenti prve godine ocijenili su slaganje s predmetnom tvrdnjom prosječnom ocjenom 3,91, dok je među ispitanim studentima treće godine studija prosječna ocjena bila nešto viša i iznosila je 4,24. Za zaključiti je da studenti treće godine imaju nešto pozitivniji stav prema nastavi engleskoga jezika kao važnoga faktora za pripremu studenata za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika u stavovima studenata prve i treće godine, proveden je t-test pri čemu je postavljena nul hipoteza 5: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o važnosti nastave engleskoga jezika na studiju sestrinstva kao faktora pripreme studenata za programe međunarodne mobilnosti.“ Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 6, a pokazuju da nije utvrđena statistički značajna razlika pri $p < .05$.

Tablica 6. Nul hipoteza 5 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	3,91	4,24
Standardna devijacija	1,41	0,87
Razlika		-0,33
t		-1.56467
p		.060364

Šesta tvrdnja u upitniku postavljena je na sljedeći način: „*Za studente koji odlaze na međunarodnu mobilnost treba organizirati dodatnu jezičnu pripremu na engleskom jeziku.*“ Cilj ovoga pitanja bio je utvrditi smatraju li studenti da je uz nastavu engleskoga jezika u okviru kurikuluma Sestrinstva potrebna dodatna jezična priprema. Stavovi studenata prikazani su na Slici 6.

Slika 6. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Za studente koji odlaze na međunarodnu mobilnost treba organizirati dodatnu jezičnu pripremu na engleskom jeziku.*“

Rezultati pokazuju da ukupno 71,74 % ispitanih studenata prve te 59,32 % ispitanih studenata treće godine smatra da je uz nastavu engleskoga jezika u okviru studija Sestrinstva potrebno organizirati dodatnu jezičnu pripremu studenata za odlazak na međunarodnu mobilnost. Prosječna ocjena kojom su ispitani studenti prve godine ocijenili važnost dodatne jezične pripreme iz engleskoga jezika prije odlaska na mobilnost iznosi 3,96, dok taj broj kod ispitanika s treće godine studija iznosi 3,80. Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između stavova ispitanih studenata prve i treće godine, proveden je t-test pri čemu je postavljena nul hipoteza 6: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o važnosti dodatne jezične pripreme iz engleskoga jezika prije odlaska na međunarodnu mobilnost.“ Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 7, a pokazali su da je nul hipoteza potvrđena, odnosno da ne postoji statistički značajna razlika.

Tablica 7. Nul hipoteza 6 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	3,96	3,80
Standardna devijacija	1,11	1,65
Razlika		0,16
t		0.6841
p		.247725

Sedma tvrdnja u anketnome upitniku glasi: „*Planiram sudjelovati u nekom obliku međunarodne mobilnosti tijekom svog studija na stručnom studiju sestrinstva.*“ Cilj postavljanja ovoga pitanja bio je utvrditi postoji li te kakav je interes studenata Sestrinstva za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. Također, svrha je bila ispitati postoji li razlika između stavova ispitanih studenata prve i treće godine vezano za interes za potencijalno sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. Rezultati su prikazani na Slici 7.

Slika 7. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Planiram sudjelovati u nekom obliku međunarodne mobilnosti tijekom svog studija na stručnom studiju sestrinstva.*“

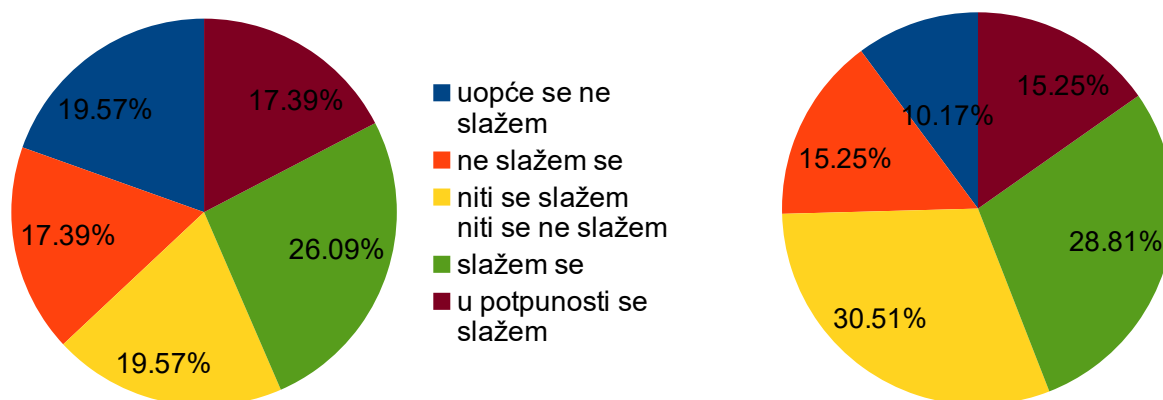
Rezultati prikazani na Slici 7 ukazuju na podijeljene stavove studenata o dotičnoj tvrdnji, pri čemu je zamjetno više studenata treće godine (50,85 %) izrazilo potpuno negativan stav o svojim planovima sudjelovanja u programima međunarodne mobilnosti nego što je to slučaj među studentima prve godine gdje je potpuno negativan stav izrazilo 21,74 % ispitanih studenata. Sukladno tome, zamjetno veći postotak studenata prve godine (21,74 %) izrazilo je u potpunosti pozitivan stav od studenata treće godine (8,47 %).

Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika u stavovima ispitanih studenata prve i treće godine, proveden je t-test te je u tu svrhu postavljena nul hipoteza 7: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o budućem sudjelovanju u međunarodnoj mobilnosti.“ Rezultati t-testa pri $p < .05$ prikazani su u Tablici 8. Iz rezultata t-testa vidljivo je da postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva vezano za postavljenu hipotezu. Pritom je uočljivo da studenti prve godine imaju pozitivniji stav prema sudjelovanju na međunarodnoj mobilnosti od studenata treće godine, budući da mogućnost svog sudjelovanja ocjenjuju prosječnom ocjenom 3,11 za razliku od studenata 3. godine koji istu ocjenjuju niskom prosječnom ocjenom 2,10.

Tablica 8. Nul hipoteza 7 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	3,11	2,10
Standardna devijacija	2,01	1,82
Razlika		1,01
t		3.7128
p		.000166

Osma tvrdnja u anketnome upitniku glasi: „*Razina mog poznavanja engleskog jezika dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.*“ Cilj postavljanje ove tvrdnje bio je utvrditi kakva je samoprocjena komunikacijskih kompetencija studenata Sestrinstva na engleskome jeziku s aspekta potencijalnog sudjelovanja u programima međunarodne mobilnosti te mogu li se rezultati kod ove tvrdnje povezati s rezultatima prethodne, sedme tvrdnje. Stavovi studenata o osmoj tvrdnji iz anketnoga upitnika prikazani su na Slici 8.

Slika 8. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „*Razina mog poznavanja engleskog jezika dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.*“

Studenti prve godine studija Sestrinstva svoj su stav o navedenoj tvrdnji izrazili prosječnom ocjenom 3,04, a studenti treće godine studija prosječnom ocjenom 3,24. Među ispitanicima s prve godine studija ukupno 36,96 %, a među ispitanicima s treće godine studija ukupno 25,42 % izrazilo je negativan ili potpuno negativan stav o dotičnoj tvrdnji pa je s obzirom na rezultate iz prethodne tvrdnje (tvrdnja 7) za zaključiti da razina poznavanja engleskoga jezika nije odlučujući faktor pri donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti.

Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika među studentima prve i treće godine studija Sestrinstva, postavljena je nul hipoteza 8: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o dostatnosti vlastitih komunikacijskih kompetencija na engleskom jeziku za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.“ S obzirom na rezultate provedenoga t-testa koji su prikazani u Tablici 9, za zaključiti je da pri $p < .05$ ne postoji statistički značajna razlika, tj. da stav studenata o dotičnoj tvrdnji ne ovisi o godini studija koju ispitanici pohađaju.

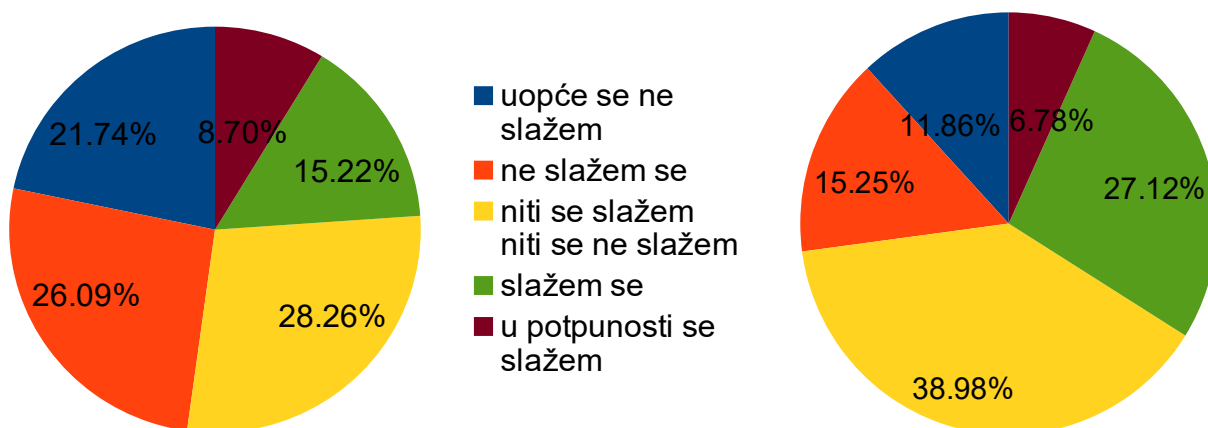
Tablica 9. Nul hipoteza 8 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	3,04	3,24
Standardna devijacija	1,95	1,43
Razlika		-0,2
t		-0.76564
p		.22282

Deveta tvrdnja iz anketnoga upitnika glasi: „Razina mog poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.“ Cilj postavljanja ove tvrdnje bio je utvrditi u kojoj mjeri studenti Sestrinstva percipiraju važnost poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku kao jedne od odrednica poznavanja

engleskoga jezika kao jezika u struci te usporediti hoće li se pojaviti razlike u stavovima u odnosu na prethodno pitanje (tvrdnja 8) koje ispituje stavove o općim komunikacijskim kompetencijama na engleskome jeziku kao faktoru koji je važan za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. Stavovi studenata o dotičnoj tvrdnji grafički su prikazani na Slici 9.

Slika 9. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „Razina mog poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.“

Iz rezultata može se zaključiti da su studenti prilično samokritični o razini svog poznavanja stručne terminologije na engleskome jeziku. Može se primijetiti da se među ispitanicima prve godine svega 8,70 %, a među ispitanicima treće godine svega 6,78 % ispitanika u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom. Najveći udio ispitanika na obje ispitane godine izrazio je neutralan stav (28,26 % na prvoj, odnosno 38,98 % na trećoj godini studija), što ukazuje na to da je otprilike trećina ispitanika na prvoj godini, odnosno nešto više od trećine ispitanika na trećoj godini svjesno da razina poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku ne bi smjela predstavljati prepreku sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti.

S obzirom na prosječne ocjene kojima su ispitanici izrazili svoj stav o dotičnoj tvrdnji (2,63 na prvoj te 3,02 na trećoj godini), može se zaključiti da studenti osjećaju veću potrebu za usvajanjem stručne terminologije na engleskome jeziku od jačanja općih komunikacijskih kompetencija na engleskome jeziku (vidi rezultate kod tvrdnje 8).

Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine, postavljena je nul hipoteza 9: „Ne postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva o dostatnosti vlastitog poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.“ Nul hipoteza testirana je pomoću t-testa uz $p < .05$. Tablica 10 sadrži rezultate t-testa koji ukazuju na to da postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstva, pri čemu je samoprocjena poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku pozitivnija među studentima treće godine studija.

Tablica 10. Nul hipoteza 9 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	2,63	3,02
Standardna devijacija	1,53	1,19
Razlika		-0,39
t		-1.69952
p		.04612

Posljednja, deseta tvrdnja u anketnome upitniku glasila je: „*Želim sudjelovati u međunarodnoj mobilnosti, ali neću se prijaviti jer je moje znanje engleskog jezika nedovoljno.*“ Ispitivanje stava o ovoj tvrdnji u okviru ovoga istraživanja relevantno je kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri jezična nesigurnost utječe na odluku o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti. Stavovi studenata prikazani su u grafičkom obliku na Slici 10. Rezultati pokazuju podijeljene stavove na obje ispitane studijske godine, no može se primijetiti da ispitanici s treće studijske godine puno bolje vrednuju vlastite kompetencije na engleskom jeziku, odnosno svjesniji su da ih razina poznavanja engleskoga jezika ne bi smjela ograničavati pri prijavi za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti, već da im mogućnost poboljšavanja komunikacijskih kompetencija na engleskom jeziku tijekom mobilnosti treba predstavljati dodatnu motivaciju za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.

Slika 10. Stavovi studenata prve (lijevo) i treće (desno) godine preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo o tvrdnji „Želim sudjelovati u međunarodnoj mobilnosti, ali neću se prijaviti jer je moje znanje engleskog jezika nedovoljno.“

Kako bi se utvrdilo postoji li statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine studija Sestrinstvo, postavljena je nul hipoteza 10: „Ne postoji statistički značajna razlika između studenata prve i treće godine studija sestrinstva o negativnom utjecaju nedovoljnog poznavanja engleskoga jezika na sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.“ Nul hipoteza je testirana t-testom uz $p < .05$ te je s obzirom na rezultate t-testa odbačena. Rezultati t-testa prikazani su u Tablici 11.

Tablica 11. Nul hipoteza 10 – rezultati

	1. godina	3. godina
N	46	59
Aritmetička sredina	2,96	2,37
Standardna devijacija	2,53	2,10
Razlika		0,59
t		1.96149
p		.026261

Utvrđeno je da postoji statistički značajna razlika između stavova studenata prve i treće godine, pri čemu su studenti treće godine sigurniji u svoje poznavanje engleskoga jezika te su svjesniji da eventualne manjkavosti u razini poznavanja engleskoga jezika ne bi trebale izvršavati negativan utjecaj na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti.

5. RASPRAVA

Studenti se slažu da je poznavanje engleskog jezika potrebno u slučaju da se prijavljuju na programe mobilnosti što dokazuju njihovi odgovori na prvo (38,1 % ispitanika u potpunosti se slaže i 39,05 % uglavnom se slaže) i drugo pitanje (42,86 % ispitanika u potpunosti se slaže, a 31,43 % uglavnom se slaže) te su čvrstog stava da mobilnost pozitivno utječe na razvoj jezičnih kompetencija, što je vidljivo prema odgovorima u četvrtom pitanju (58,1 % ispitanika slaže se u potpunosti, a 27,62 % uglavnom se slaže). Vezano za percepciju nastave iz engleskog jezika i njezinu važnost za pripremu studenata za mobilnost, studenti su također bili vrlo pozitivnih stavova, vidljivo u odgovorima na petom (45,71 % ispitanika se u potpunosti, a 29,52 % uglavnom slaže) i šestom pitanju (40,00 % i 24,76 %), što otvara vrata dodatnim jezičnim pripremama za studente koji se žele ili su se već prijavili na neki od programa mobilnosti. Odgovori studenata na osmo pitanje pokazuju da većina studenata (43,81 % pozitivnih stavova) vjeruje da je njihovo znanje engleskog jezika dovoljno za boravak u jednoj od odredišnih zemalja, ali ne pokazuju jednako samopouzdanje što se tiče stručne terminologije; odgovori prve godine pokazuju nešto nižu razinu samopouzdanja (23,92 % pozitivnih, 28,26 % neutralnih i 47,82 % negativnih stavova) od studenata treće godine (33,9 % pozitivnih, 39,98 % neutralnih i 27,11 % negativnih stavova). Planovi za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti bili su, predvidljivo, izraženiji kod studenata prve godine (39,13 % pozitivnih, 32,61 % neutralnih i 28,26 % negativnih odgovora) nego kod studenata treće godine (16,94 % pozitivnih, 18,64 % neutralnih i 64,41 % negativnih odgovora), što se može objasniti činjenicom da su studenti treće godine pri kraju studija te da su u toj fazi okupirani završetkom studija i pronalaskom radnoga mjesta. Na desetom pitanju studenti prve i treće godine pokazali su veliku razliku u stavovima. Na prvoj godini studenti su bili podijeljenog stava (41,31 % pozitivnih, 15,22 % neutralnih i 43,48 % negativnih), dok su ispitanici s treće godine pokazali vrlo odlučan stav (23,72 % pozitivnih, 22,03 % neutralnih i 54,24 % negativnih), što se u velikoj mjeri poklapa s odgovorima na sedmom pitanju. Ovaj rezultat može se usporediti s ranijim istraživanjem koje je provedeno među studentskom populacijom Veleučilišta u Bjelovaru (2) u kojoj su autorice također pokazale da studenti završne, treće godine statistički značajno višim ocjenama vrednuju važnost komunikacijskih kompetencija na engleskome jeziku, kao i da višim ocjenama vrednuju važnost učenja engleskoga jezika u okviru studija sestrinstva.

6. ZAKLJUČAK

Iz rezultata ovoga istraživanja može se zaključiti da su studenti stručnoga studija sestrinstva Veleučilišta u Bjelovaru svjesni važnosti poznavanja engleskoga jezika kao jezika struke za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti, ali su također svjesni da eventualne manjkavosti u znanju engleskoga jezika ne bi smjele predstavljati prepreku, već dodatnu motivaciju za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti. Pritom su studenti treće godine svjesniji prethodno navedenoga, što se može pripisati dužim iskustvom studiranja, boravka na praksi, kao i dužoj izloženosti internacionalizaciji tijekom studija. Za zaključiti je da s približavanjem završetku studija studenti stječu zrelije stavove o važnosti stručnih kompetencija pa tako i komunikacijskih kompetencija na engleskome jeziku kao jeziku struke.

Iz rezultata istraživanja vidljivo je da studenti visoko vrjednuju važnost učenja engleskoga jezika u okviru studija, ali unatoč tome smatraju da je potrebna i dodatna jezična priprema prije odlaska na međunarodnu mobilnost. U tom smislu pokazalo se opravdanim inzistiranje Europske komisije na uvođenju mrežne jezične podrške sudionicima mobilnosti koju odlazni studenti Veleučilišta u Bjelovaru redovito koriste kao dodatnu jezičnu pripremu prije odlaska na mobilnost.

Jedna od mogućnosti bolje pripremljenosti studenata za odlazak na mobilnost i smanjenje jezične nesigurnosti bilo bi uvođenje veće satnice nastave iz engleskoga jezika kao jezika struke, a svakako bi se korisnim pokazalo i uvođenje većeg broja izbornih kolegija koji se izvode na engleskome jeziku koji bi, uz očitu prednost pri privlačenju dolaznih mobilnosti, omogućili i svojevrsnu internacionalizaciju kod kuće za studente koji se tijekom studija ne odlučuju za odlazak na mobilnost.

7. LITERATURA

1. Đorđević V, Braš M. Komunikacija u medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 3
2. Badrov T, Jurković I. Attitudes of Nursing Students toward the Importance of Communication Skills in the English Language. JAHS. 2017; 3(2): 265-271
3. Stolnik G., Migracija stanovništva Republike Hrvatske u 2016. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 21.7.2017. https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/07-01-02_01_2017.htm (8.3.2018.)
4. Sobo K., Eterović S., Rujevčan D. Komunikacija u nastavi stranog jezika. U: Branko Wasserbauer i sur. Zbornik Veleučilišta u Karlovcu. Veleučilište u Karlovcu, 2012;1.
5. www.mobilnost.hr (8.3.2018.)
6. Teichler U., Janson K., The professional value of temporary study in another European country: employment and work of former Erasmus students, Journal of Studies in International Education, 2007;11(3-4), 486-495.
7. James C., Enhancing the QLD: internationalisation and employability: the benefits of Erasmus Intensive Programmes. Law Teacher, 2013. 47(1), str. 64-82.
8. Teichler U., Temporary Study Abroad: the life of ERASMUS students European Journal of Education, Blackwell Publishing Ltd Vol. 39, No. 4, 2004
9. Ellis R., Understanding Second Language Acquisition. Oxford: Oxford University Press, 1986.
10. Gardner R., Lambert W., Attitudes and motivation in second-language learning. Newbury: House Publishers, 1972.
11. Stern H. H., Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 1983.

8. SAŽETAK

Ovaj rad predstavlja rezultate istraživanja provedenoga među studentskom populacijom prve i treće godine studija sestrinstva Veleučilišta u Bjelovaru, a glavni cilj rada bio je utvrditi utječe li razina poznavanja engleskoga jezika kao jezika struke na donošenje odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti studenata. U tu je svrhu izrađen upitnik koji se sastoji od dva dijela. Prvi dio upitnika sadrži opće podatke o ispitanicima, a drugi dio deset tvrdnji usmjerenih prema utvrđivanju stavova studenata o temi istraživanja. Rezultati istraživanja analizirani su metodama deskriptivne statistike. Za svaku tvrdnju proveden je t-test s ciljem utvrđivanja razlika u stavovima između studenata prve i treće godine studija sestrinstva.

Ključne riječi: engleski jezik kao jezik struke, sestrinstvo, međunarodna mobilnost, Erasmus+

9. SUMMARY

This thesis presents the results of the research conducted among the student population of the first and the third year of the study programme in Nursing at the Bjelovar University of Applied Sciences. The main objective of the research was to determine if the level of knowledge of English for specific purposes affected the students' decision on participation in international student mobility programmes and, if affirmative, to which extent. For this purpose, a questionnaire was made that includes two parts. The first part contains general information about the subjects, while the second part involves ten statements oriented towards determining students' attitudes about the research topic. The results were analysed by applying the methods of descriptive statistics. The results for each of the statements were subjected to t-test for the purpose of determining the differences in attitudes between the students of the first and the third year of the study programme in Nursing.

Keywords: English for specific purposes, nursing, international mobility, Erasmus+

10. PRILOZI

Prilog 1. Mišljenje Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Bjelovaru

Prilog 2. Anketni upitnik

Prilog 1. Mišljenje Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Bjelovaru

VELEUČILIŠTE U BJELOVARU

Klasa: 602-01/17-01/004

Ur.br: 2103-67-01-17-07

BJELOVAR

Etičko povjerenstvo

Bjelovar, 27.11.2017.

MIŠLJENJE

Etičkog povjerenstva povodom prijave istraživanja „Stavovi studenata sestrinstva o ulozi engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti“.

Zaprimljen je zahtjev Dinka Neuholda (27.11.2017) za odobrenje znanstvenog istraživanja naziva „„Stavovi studenata sestrinstva o ulozi engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti“. Predviđeno je da ovo istraživanje traje 1.12.2017.-31.12.2017., a provoditi će se na Veleučilištu u Bjelovaru. Glavni cilj ovog istraživanja biti će utvrditi stavove studenata sestrinstva o ulozi poznavanja engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o prijavi i sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti, odnosno utvrditi u kojoj mjeri komunikacijske kompetencije na engleskome jeziku predstavljaju ograničenje za sudjelovanje u mobilnosti te, ako postoje, predložiti potencijalna rješenja.

Etičko povjerenstvo Veleučilišta u Bjelovaru je na 1.sjednici održanoj 27.11.2017 godine prilikom raspravljanja o ovom predmetu, uzelo u obzir navod iz zahtjeva podnositelja da rizika za ispitanike nema te da je omjer rizika i koristi na strani koristi za ispitanika. Također je uzeta u obzir izjava da će identitet ispitanika uvijek ostati anoniman.

1. Sukladno odredbi članka 17.Etičkog kodeksa Visoke tehničke škole u Bjelovaru, Povjerenstvo je zauzelo stajalište kako je predmetno istraživanje u skladu s odredbama Etičkog kodeksa koje reguliraju istraživanja na ljudima u znanstvenom, istraživačkom i stručnom radu i etičkim načelima Helsinške deklaracije.
2. Mišljenje je donešeno jednoglasno.

Predsjednik povjerenstva:
dr.sc.Zrinka Puharić, dr.med.

Dostaviti:

-Dinko Neuhold

-Arhiv Etičkog povjerenstva Visoke tehničke škole

	Stavovi studenata sestrinstva o ulozi engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti -UPITNIK-
--	---

Cilj je ovoga upitnika utvrditi stavove studenata sestrinstva o ulozi poznavanja engleskoga kao jezika struke u donošenju odluke o prijavi i sudjelovanju u programima međunarodne mobilnosti, odnosno utvrditi u kojoj mjeri komunikacijske kompetencije na engleskom jeziku predstavljaju ograničenje za sudjelovanje u mobilnosti te, ako postoje, predložiti potencijalna rješenja.

Molimo vas da pažljivo pročitate i odgovorite na svako pitanje tako što ćete označiti svoj stupanj slaganja s pojedinom tvrdnjom na sljedeći način:

Uopće se ne slažem	1
Uglavnom se ne slažem	2
Niti se slažem, niti se ne slažem	3
Uglavnom se slažem	4
Potpuno se slažem	5

1. Opće informacije

Spol	M				o				Z				o
Godina studija	1.			o	2.			o	3.			o	
Jeste li tijekom studiranja sudjelovali u nekom obliku međunarodne mobilnosti? Ako jeste, molim označite koliko dugo.	0	o	< 1 mj.	o	1-3 mj.	o	4-6 mj.	o	> 6 mj.	o			

Na skali od 1 do 5 (s tim da 1 znači uopće se ne slažem, a 5 potpuno se slažem) procijenite svoje slaganje sa sljedećim tvrdnjama

		1	2	3	4	5
1.	Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva u bilo kojoj odredišnoj zemlji potrebno je izvršno poznavanje engleskoga jezika.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti na studiju sestrinstva važno je poznavanje stručne terminologije na engleskom jeziku.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Studenti koji nedovoljno poznaju engleski jezik ne bi se trebali prijavljivati za sudjelovanje u programima međunarodne mobilnosti.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti rezultira poboljšanjem jezičnih kompetencija na engleskom jeziku.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Nastava iz engleskog jezika na studiju sestrinstva važna je za pripremu studenata za programe međunarodne mobilnosti.	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Za studente koji odlaze na međunarodnu mobilnost treba organizirati dodatnu jezičnu pripremu na engleskom jeziku.	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Planiram sudjelovati u nekom obliku međunarodne mobilnosti tijekom svog studijana Stručnom studiju sestrinstva.	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Razina mog poznavanja engleskog jezika dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Razina mog poznavanja stručne terminologije na engleskom jeziku dovoljna je za sudjelovanje u međunarodnoj mobilnosti.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Zelim sudjelovati u međunarodnoj mobilnosti, ali neću se prijaviti jer je moje znanje engleskog jezika nedovoljno.	☐	☐	☐	☐	☐

HVALA NA SURADNJI!

Prilog 2. Anketni upitnik

IZJAVA O AUTORSTVU ZAVRŠNOG RADA

Pod punom odgovornošću izjavljujem da sam ovaj rad izradio/la samostalno, poštujući načela akademske čestitosti, pravila struke te pravila i norme standardnog hrvatskog jezika. Rad je moje autorsko djelo i svi su preuzeti citati i parafraze u njemu primjereno označeni.

Mjesto i datum	Ime i prezime studenta/ice	Potpis studenta/ice
U Bjelovaru, 26.3.2018.	Dinko Neuhold	

Prema Odluci Veleučilišta u Bjelovaru, a u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, elektroničke inačice završnih radova studenata Veleučilišta u Bjelovaru bit će pohranjene i javno dostupne u internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Ukoliko ste suglasni da tekst Vašeg završnog rada u cijelosti bude javno objavljen, molimo Vas da to potvrdite potpisom.

Suglasnost za objavljivanje elektroničke inačice završnog rada u javno dostupnom nacionalnom repozitoriju

DINKO NEUHOLD

---

ime i prezime studenta/ice

Dajem suglasnost da se radi promicanja otvorenog i slobodnog pristupa znanju i informacijama cjeloviti tekst mojeg završnog rada pohrani u repozitorij Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i time učini javno dostupnim.

Svojim potpisom potvrđujem istovjetnost tiskane i elektroničke inačice završnog rada.

U Bjelovaru, 26. ožujka 2018.

---

potpis studenta/ice